

Zapisi izzivov in praks udeleženk seminarja

OCENA PRIPRAVLJENOSTI OTROKA ZA VSTOP V 1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

(2022–2025)

Seminar smo v organizaciji Zavoda RS za šolstvo izvajali v letih 2022 do 2025. Poleg teoretičnih in strokovnih vsebin so udeležene svetovalne delavke in delavci iz vrtcev in osnovnih šol razpravljali o svojih izkušnjah, izzivih s katerimi se srečujejo ter izmenjavo primerov rešitev iz njihovih praks. Tako je nastal ta zapis oz. zbirnik praks na področju (so)delovanja svetovalnih delavcev, povezanih s prehodom otrok v osnovno šolo.

Vse zbrane zapise smo zbrale in uredile organizatorice in izvajalke seminarja, svetovalke ZRSŠ: mag. Dunja Petak, mag. Barbara Stožir Curk, mag. Tamara Malešević in Matejka Lovše.

Dejavnosti svetovalnih delavcev vrtcev in šol na področju prehoda otroka v šolo smo razdelili v osem področij (so)delovanja:

1. Podpora vzgojitelju za spodbujanje razvoja otroka na prehodu (SDvV¹)
2. Podpora staršem pri odločanju (SDvV, SDOŠ²)
3. Ugotavljanje otrokove pripravljenosti za učenje (psihodiagnostika in drugi načini za SDvV in SDOŠ)
4. Komisija za ugotavljanje otrokove pripravljenosti za učenje (v nadaljevanju OPU³)
5. Ranljive skupine otrok na prehodu
6. Sodelovanje svetovalnih delavcev vrtcev – šola
7. Podpora strokovnim delavcem v 1. razredu (SDOŠ)
8. Drugo

¹ Svetovalni delavci v vrtcih

² Svetovalni delavci v osnovni šoli

³ OPU: otrokova pripravljenost za učenje

	Odpрте dileme, problemi, izzivi	Rešitve, predlogi in primeri iz prakse
1.		
1. Podpora vzgojitelju	Šibko poznavanje značilnosti OPU pri vzgojiteljih Nesistematično spremljanje otrokove pripravljenosti za učenje vsaj leto pred všolanjem Implicitne teorije vzgojiteljev o OPU Vzgojitelji se včasih izogibajo podajanja mnenja glede OPU, ker ne želijo prevzeti odgovornosti.	<ul style="list-style-type: none"> – SDv nagovori vse vzgojitelje, ki imajo bodoče šolarje v skupini, že septembra (2 leti ali 1 leto pred všolanjem), kako bodo (formativno, z dokazi) spremljali razvoj OPU. – OPU zajema: samostojnost, socialno-vrstniške spretnosti, pripovedovanje zgodbe, govor (razumevanje, izražanje, metajezik), pozornost in izvršilne funkcije, grafomotorika, vztrajnost idr. – OPU razumeti kot edinstveno pripravljenost: »Vsak otrok je na svoj način pripravljen na učenje).« – Načrtovanje aktivnosti ozaveščanje, usposabljanja, strokovne diskusije med učitelji, vzgojitelji znotraj VI zavoda – Poudarek na sistematični spodbudi na posameznih področjih razvoja pri otrocih s strani vzgojiteljic – Podpora svetovalne službe pri prepoznavanju otrok, ki potrebujejo več podpore in spremljanja za OPU.
	Povečana pojavnost upada grobomotoričnih spretnosti pri otrocih	<ul style="list-style-type: none"> – Spodbuda vzgojiteljem, da se dodatno izobražujejo za to področje in pridobljeno znanje sistematično vključujejo pri načrtovanju dejavnosti ter formativno spremljajo napredek
	Šibka pozornost in koncentracija otrok	<ul style="list-style-type: none"> – Spodbuda vzgojiteljem, da se dodatno izobražujejo za to področje in pridobljeno znanje sistematično vključujejo pri načrtovanju dejavnosti ter formativno spremljajo napredek
	Vnaprejšnje nepoznavanje pripomočkov za ugotavljanje OPU, ki jih bodo vzgojitelji dobili v reševanje za posameznega otroka, npr. Vprašalnik o socialnem vedenju otrok ⁴ (SV-O)	<ul style="list-style-type: none"> – Predstaviti vzgojiteljem vprašalnik že na začetku šolskega leta. Tako bo vzgojitelj ocenjeval na podlagi daljšega spremljanja, imel pa bo tudi dovolj časa za spodbujanje razvoja teh značilnosti
	Porast govorno-jezikovnih težav otrok	<ul style="list-style-type: none"> – Sodelovanje z logopedi in starši
	Nekatere vzgojiteljice/vzgojitelji niso dovolj suverene, da bi staršem predstavile strokovno stališče, ki je drugačno od stališča staršev.	<ul style="list-style-type: none"> – Vzgojiteljica večkrat seznaniti starše o napredku otroka s pomočjo dokumentiranih dokazov. Občasno je na teh pogovorih prisotna tudi SDv

⁴ *Social Competence and Behavior Evaluation Preschool Edition* (SCBC) sta Peter J. LaFreniere in Jean E. Dumas (1995). Slovensko priredbo so naredili na Centru za psihodiagnostična sredstva, strokovno jo je vodila Maja Zupančič, ki je skupaj s kolegicama Alenko Gril in Tino Kavčič napisala tudi slovenski priročnik. SV-O smo prvič izdali leta 2001, leta 2015 pa je izšel nov priročnik s poudarjenimi slovenskimi normami in dodanimi številnimi raziskavami.

	Vzgojitelj pozno izve informacijo o predlogu staršev za odložitev všolanja otroka	<ul style="list-style-type: none"> – Srečanje s starši z namenom predstavitve prehoda iz vrtca v šolo in pogovor o strahovih, dvomih za všolanje njihovih otrok – Ozaveščanje staršev o pomenu sodelovanja s strokovnimi delavci ob prehodu (prednost sodelovanj in podpore) – Povezovanje z otrokovim izbranim pediatrom in šolskim zdravnikom (s soglasjem staršev)

2.	Odprte dileme, problemi, izzivi	Rešitve, predlogi in primeri iz prakse
2. Podpora staršem	Začetno nezaupanje staršev do ustanove, SD, strokovne avtoritete	<ul style="list-style-type: none"> – Pogovorne ure s starši, ki razmišljajo o odlogu šolanja npr. vsaka dva meseca – Poudarjati pomen kakovosti informacij, ki jih sporoča vzgojiteljica – Sprotna povratna informacija staršem o napredku otroka – Nujno povezovanje SD iz vrtca in šole – Vključevanje SD v zadnjo skupino vrtca pred vstopom v šolo z namenom opazovanja otrok – Več razgovorov s starši, na katerih spregovorimo o strahu in negotovosti pred šolo ter poudarjamo otrokove zmožnosti za učenje – Nujna podpora vodstva šole pri strokovnem mnenju, ki ga da komisija za vpis šolskih novincev – Vzpostavitev sodelovalnega odnosa s starši
	Implicitne teorije staršev, miti o šoli (npr. podaljšanje otroštva) – kako jih obravnavati?	<ul style="list-style-type: none"> – Prispevek SDvV na roditeljskem sestanku za starše o OPU – Večkratno posredovanje realnih informacij, ki so predhodno usklajene med strokami – Pomoč staršem pri kritični presoji in selekciji številnih informacij (strokovni/nezanesljivi viri) – Strokovni delavci pri sebi preverijo spretnosti komunikacije in prenosa strokovnih informacij staršem glede OPU. – Zloženke staršem o OPU na vpisu v OŠ, tudi v jeziku starša – Zagotoviti dejavnosti, kjer pridejo Otroci vrtca v šolo, otroci šole v vrtec, stik s strokovnimi delavci šole – strategija zagotavljanja mehkega prehoda (naloge v LDN vrtca in šole) – naslavljanje izkrivljenih prepričanj staršev o delu v prvem razredu OŠ npr. s predstavitvijo učnih načrtov
	Nekateri starši otrok, ki kažejo neželena vedenja, so negotovi glede OPU	<ul style="list-style-type: none"> – Več mesecev prej načrtovani obiski šole, spoznavanje šole – Pravočasni in večkratni pogovori starši na osnovni ugotovitev opazovanja okoliščin neželenega vedenja

Kdo naj skrbi za večjo vključenost predšolskih otrok v vrtec?	– Vodstvo vrtca, ki sodeluje z občino in šolo; strokovna promocija pomena vrtca za celostni razvoj otroka; možnost krajšega programi vrtca	
Neusklajenost staršev glede odloga, pogosto pri ločenih starših	– Pogovori s starši, vključenost centra za socialno delo	
Pritisk ostalih staršev na starša, ki želi odložiti vpis, ker bi bil zaradi tega npr. en poln oddelek v šoli namesto dveh manjših	– Podpora in edukacija staršev o dobrobiti odloga za njihovega otroka	
Kaj je manjše zlo: izogniti se konfliktu s starši in jim ne nasprotovati ali se neodvisno odločati?	– To je retorično vprašanje, vendar bo strokovna neodvisna odločitev na daljši rok prepričala starše. Prizadevamo si za vzpostavitev zaupanja s starši, jasno sporazumevanje in kontinuirano sodelovanje	
Starši zavračajo predloge strokovnjakov za začetek postopka za usmerjanje OPP	– Obisk starša v oddelku za opazovanje njihovega otroka – Svetovalni delavki vrtca in šole se v skladu s soglasjem staršev med drugim usklajujeta prizadevanja, da »vsi govorimo isto«	
Vpis otroka v posebni program OŠ	– Oglad šole, ki izvaja posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami – Staršem dati priročnik z informacijami o normativnem razvoju in promociji za razvoj predšolskih spretnosti – Pogovor svetovalne službe s starši z naslavljanjem strahov, dvomov, občutkov krivde, nemoči	
Starši menijo: »Doma zna, v vrtcu ne zna.«	– Pogovor s starši o možnih vzrokih, različnih pogledih na otrokov razvoj in zahteve, pričakovanja okolja	

3.	Odprte dileme, problemi, izzivi	Rešitve, predlogi in primeri iz prakse
	SDvV se neredno vključujejo v ocenjevanje OPU.	<ul style="list-style-type: none"> – SDvV pogosteje izvajajo ocenjevanje OPU SDvV tako s pomočjo psihodiagnostike kot s pomočjo drugih pripomočkov, saj je to okolje najugodnejše za opazovanje in testiranje otroka. Te ocene so del poročila o otroku, za katerega zaprosi šolska komisija za ugotavljanje pripravljenosti.
	Zastareli pripomočki (npr. Pripravljenost otroka za šolo (Toličič, 1986))	<ul style="list-style-type: none"> – Na Centru za psihodiagnostična sredstva poteka posodobitev preizkusa Pripravljenost otroka za šolo (Toličič, 1986).
	Nestandardizirani pripomočki	<ul style="list-style-type: none"> – Zahtevajo previdno interpretacija rezultatov.
	<p>Kadrovske omejitve pri aplikaciji psihodiagnostičnih sredstev (psihologi)</p> <p>Uporaba pripomočkov, ki si jih oblikujemo/priredimo sami</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Okolja, ki nimajo zaposlenih psihologov v šoli, povabijo k sodelovanju psihologe iz sosednjih šol. – Vsi SD uporabijo opazovalne pripomočke za pridobivanje ocene o otrokovem napredku na področju OPU. – Razviti baterijo, ki bi bila namenjena OPU, in jo lahko uporabljajo različni profili. – Sami smo oblikovali »check liste« za ocenjevanje otrokovega razvoja. – Pobuda na Center za psihodiagnostična sredstva Ljubljana, da pripomoček LSGR-LJ (Lestvice splošnega govornega razvoja) lahko uporabljajo ob psihologih in kliničnih logopedih, tudi logopedi.
	Nabava pripomočkov za OPU	<ul style="list-style-type: none"> – Preveriti možnosti izposoje, skupne uporabe – Argumentirati nabavo vodstvu.
	Pripravljenost (motivacija in usposobljenost) psihologov za psihološko testiranje – »Veliko časa gre za individualno testiranje otroka za ta namen.«	<ul style="list-style-type: none"> – Strokovno etična dilema: »Ali se kot psiholog izogibam psihodiagnostičnemu delu in zakaj?« in »Ali ugotavljanje OPU spada med moje prioritete naloge in ali je usklajeno z vodstvom (letni načrt SD)?« – Selektivna, smiselna uporaba posameznih psihodiagnostičnih pripomočkov glede na otrokove specifikke – Izkoristiti možnost skupinske uporabe testa npr. POŠ
	Poznavanje psihodiagnostičnih pripomočkov	<ul style="list-style-type: none"> – Baterija aktualno dostopnih razvojno psiholoških pripomočkov za namen ugotavljanja OPU, med katerimi psiholog uporabi le nekatere, glede na navedene razloge za odložitev.
	Tujejezično govoreči otroci, ki ne poznajo slovenskega jezika	<ul style="list-style-type: none"> – Uporaba nebesednih preizkusov ali delov posameznega preizkusa
	Sodelovanje z zasebnimi izvajalci za ugotavljanje OPU	<ul style="list-style-type: none"> – Spoštovanje etičnih kodeksov različnih poklicnih skupin s strani zasebnih izvajalcev – Večji nadzor nad uporabo psihodiagnostičnih sredstev – npr. Centra za psihodiagnostična sredstva

4.	Odpрте dileme, problemi, izzivi	Rešitve, predlogi in primeri iz prakse
4. Komisija za ugotavljanje OPU	<p>Odločitev ravnatelja oz. komisije se včasih razlikuje s strokovno oceno OPU.</p> <p>Neugodne posledice za otroke, kadar se straši ne strinjajo z odložitvijo komisije oz. ravnatelja npr. neupravičena odložitve.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ozaveščanje o pomenu občutljivih obdobij v razvoju in pomenu spodbud v tem času, npr. za opismenjevanje ali koncept števila – Ozaveščanje staršev in drugih strokovnjakov o pomenu pravočasnega všolanja in konceptu OPU – Integriteta in etika SD – prevzeti odgovornost za strokovno odločitev – Starši imajo pravico do pritožbe na pritožbeno komisijo šole
	<p>V letu, ko je otroku odloženo všolanje, ni sistematične strokovne spodbude za razvoj otroka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Krajši programi v vrtcu; svetujemo obiskovanje vrtca, če ga še ni obiskoval. – Izdelati INDIVIDUALNI NAČRT V VRTCU za sistematično delo z otrokom v tem letu – Komisija staršem svetuje, kako izkoristiti leto odložitve za podporo otrokovemu razvoju in pripravljenosti za učenje in podporo strokovnjakov.
	<p>Starši menijo, da se bo pri otroku v odloženem letu, spontano kompenziral primanjkljaj, ki je bil razlog za odložitve.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – S starši odpreti možnost vrnitve otroka v vrtec v primeru, da se otrok ne prilagodi na šolo (do 31. oktobra). – Starše večkratno spodbujati k pogovoru in deljenju informacij o napredku otroka na posameznih področjih, bodimo potrpežljivi in vključujoči sogovorniki.
	<p>Raznolikost članov komisije za ugotavljanje pripravljenosti otroka za všolanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Pri imenovanju komisije zakonodaja dopušča ravnatelju avtonomijo strokovne presoje, ki naj bi bila v korist otrok. OPU najbolje ocenjujejo strokovnjaki, še posebej če otroka dobro poznajo. Otroka dobro poznajo njegov osebni zdravnik, njegova vzgojiteljica iz vrtca, SDvV, če gre za vrtec pri šoli. Komisija ima pooblastila, da zaprosi za poročilo oz. mnenje OPU od različnih strokovnjakov. Šola ima lahko za vsakega otroka druge člane v komisiji – Članica komisije je lahko otrokova vzgojiteljica, ki pozna otroka in njegove potrebe ter na podlagi tega lahko da strokovno mnenje oz. oceno socialno-čustvenega vedenja otroka.
	<p>Nekateri starši povedo, da bo otrok v času odloga doma in ne bo obiskoval vrtca.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Vprašati, zakaj tako razmišljajo, in povedati o raziskavah o ugodnih učinkih vrtca na celostni razvoj otroka (glej prispevke dr. Marjanovič Umek)

		<ul style="list-style-type: none"> – Komisija v svojem strokovnem mnenju zapiše, da je odlog smiseln oz. podpre vključitev otroka v vrtec, izpostavi pomen podpore šibkih področij skozi aktivnosti v vrtcu.
	Sodelovanje z zdravstvom: šolski zdravnik večkrat samo napiše mnenje in se ne udeleži sestanka komisije. Ali otrokov pediater bolje pozna otroka?	Spodbujati sodelovanje in razumevanje, da vsak član komisije prispeva zgolj del informacije o funkcioniranju otroka.
	Kako je s pridobivanjem informacij od zasebnikov, ki tudi izvajajo diagnostiko OPU?	Odgovornost staršev je, da komisiji v pisni obliki posredujejo strokovno mnenje vseh strokovnjakov, ki so pomembna za oceno OPU.

5.	Odpрте dileme, problemi, izzivi	Rešitve, predlogi in dobri primeri iz prakse
5. Ranjive skupine otrok	Ali je ocena OPU otroka s posebnimi potrebami samoumevna pri vseh otrocih s posebnimi potrebami?	<ul style="list-style-type: none"> – Potreben je tehten razmislek in ugotavljanje OPU pri otrocih s posebnimi potrebami. – Ozaveščanje staršev in strokovnjakov, da je odložitev lahko tudi kontraproduktivna.
	Starši družin z nižjim socialno-ekonomskim statusom se včasih ne strinjajo z odložitvijo otrok zaradi ekonomskih razlogov. Vpis nekaterih otrok, katerih prvi jezik ni slovenščina in se ne sporazumevajo v slovenskem jeziku, se brez tehtne strokovne ocene odloži. Nekateri starši otrok katerih prvi jezik ni slovenščina in se ne sporazumevajo v slovenskem jeziku, ne želijo odložitve vpisa otrok, ki je strokovno utemeljena, zaradi svojih razlogov (stigma, finance).	<ul style="list-style-type: none"> – Delavnice, srečanja z otrokom, dejavnosti, pridobiti osnovne izkušnje, krajši programi v vrtcu za otroke, ki niso vključeni – Vsakega otroka je treba obravnavati posebej in ugotavljati njegove značilnosti in zmožnosti za vstop v šolo. Otroci priseljencev z dobrimi kognitivnimi zmožnostmi se bo jezika naučil hitro, nato bi se lahko dolgočasil. Možnosti je več: všolanje in nato vrnitev v vrtec, odložitev in nato v 2. razred. – Razlikovati med govorno-jezikovno motnjo in nepoznavanjem jezika – Pri oceni uporabiti prevode navodil oz. uporabiti neverbalne teste, npr. barvne Ravenove matrice – Spomniti člane komisije OPU, da šola mora zagotoviti dodatne ure za učenje slovenščine, ki pa jih lahko izvaja skupinsko – Sodelovanje z ustanovami iz okolja: ljudske univerze, CSD, društva (glede prilagoditve družin na novo okolje, učenje jezika); staršem svetovati intenzivno učenje slovenščine
	Otroci z višjimi potenciali	<ul style="list-style-type: none"> – Zgodnje všolanje mlajšega otroka – vpis v 1. razred in akceleracija v 2. razred med letom
	Neusklajenost obeh staršev glede odloga, npr. pogosto pri ločenih starših	<ul style="list-style-type: none"> – Večkratni pogovori z obema staršema – Vključitev centra za socialno delo
	Starši na vpisu šole ne seznanijo s posebnimi potrebami otrok	<ul style="list-style-type: none"> – Ozaveščanje staršev, o pomenu izmenjave podatkov o posebnih potrebah otroka, saj le to omogoča prilagoditve v šoli in prispeva k

		optimalnemu razvoju otroka upoštevajoč njegove posebne potrebe
	OPU za otroke, ki niso vključeni v vrtec	<ul style="list-style-type: none"> – Svetovati staršem, da preverijo možnost otrokove takojšnje vključitve v vrstniško skupino, kjer pridobi vrstniško izkušnjo (npr. krajši programi v vrtcu, druge organizirane vrstniške skupine za predšolske otroke v okolju)
	Starši ne upoštevajo predlogov strokovnjakov za odložitev	<ul style="list-style-type: none"> – Pogovori z namenom ozaveščanja staršev in timski (razširjeni) sestanki v vrtcu
	Izzivi specifik okolja romskih otrok, ki ne obiskujejo vrtca	<ul style="list-style-type: none"> – Ozaveščanje romske skupnosti

6.	Odrpte dileme, problemi, izzivi	Rešitve, predlogi in dobri primeri iz prakse
6. Sodelovanje SD vrtec – šola	Prenos osebnih podatkov o otroku	<ul style="list-style-type: none"> – Pojasniti staršem, da podpis vloge za odložitev pomeni zbiranje osebnih podatkov o otroku iz vrtca, ZD idr. Vzpostavlja se zaupanje in sodelovalno vzdušje – Portfolio oz. listovnik svojih izdelkov otrok prinese učiteljici v šolo – 8. člen Pravilnika o zbiranju podatkov
	Poročilo vrtca o otroku na osnovi vloge za odložitev (zbiranje osebnih podatkov o otroku)	<ul style="list-style-type: none"> – Praksa pozna opomnike za vzgojitelje, ki so jim v pomoč pri pisanju poročila o otroku. Vključiti tudi pomočnico vzgojitelja. SDV lahko prispeva svoj delež pri poročilu.

7.	Odpрте dileme, problemi, izzivi po presoji SD	Rešitve, predlogi in dobri primeri iz prakse
Podpora strokovnim delavcem v 1. razredu	V 1. razredu je premalo časa, da bi otroci prosto pripovedovali zgodbe.	<ul style="list-style-type: none"> – Dosledno slediti ciljem UN za 1. razred, saj je v njih prisotno prosto pripovedovanje otrok. To pomeni, načrtovati dejavnosti, ki sledijo postopnosti učenja, npr. 2. stopnja je ubeseditev, ter vključevati različne oblike pripovedovanja in govorjenja otrok, ter krepitev medvrstniškega pripovedovanja pri vseh predmetih.
	V 1. razredu so premalo prisotni koticiki, igra, načrtovani pouk na prostem, sistematični razvoj spretnosti (sodelovanje, skrb zase, komunikacija idr.)	<ul style="list-style-type: none"> – Upoštevati strokovna gradiva povezana z posodobljenimi učnimi načrti in didaktičnimi priporočili za 1. VIO
	Kakovost timskega dela	<ul style="list-style-type: none"> – Samoocena, refleksija odgovorov iz vprašalnika o timskem delu npr. samoevalvacije vrtca, šole
7.	Kako zadostiti velikim potrebam po individualizaciji in personaliziranemu učenju?	<ul style="list-style-type: none"> – Razumevanje in »srečanje s socialno-educacijskimi potrebami posameznega otroka« – Formativno spremljanje
	Kako v javnosti ustvarjati ustrezno podobo dela v 1.razredu (igra, delovni zvezki, obremenitve z delom idr.)?	<ul style="list-style-type: none"> – Odprto prikazovanje o načinih dela strokovnih delavcev v 1.razredu npr. roditeljski sestanki, vključevanje staršev v dejavnosti, prostor za vprašanja staršev, nastopi strokovnih delavcev v medijih

	Odrpte dileme, problemi, izzivi	Rešitve in dobri primeri iz prakse
8. Drugo	<p>Postopek ugotavljanja OPU se zavleče, s čimer se zamuja rok za izdajo potrdila o vpisu.</p> <p>Vrnitev otroka v vrtec med letom je lahko organizacijsko zahtevna zaradi pomanjkanja prostih mest v vrtcu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Najmanj tri mesece pred začetkom pouka šola staršem otrok, vpisanih v prvi razred, izda potrdilo o šolanju oziroma obvestilo o odložitvi začetka šolanja (ZoOŠ). – Zakonodaja omogoča, da se otroku tekom 1. razreda (do decembra) v soglasju s starši odloži všolanje in se ga vrne v vrtec – Komisija izda potrdilo o vpisu ali odločbo o odložitvi. V kolikor želi starši seznaniti vrtec z namenom zagotovitve prosto mesto za svojega otroka. – SD so zagovorniki dobrobiti otroka in ne rešujejo organizacijskih zadev, ki so v pristojnosti vodstva. Strokovna odločitev komisije mora biti ločena od morebitnih kalkulacij s številom otrok v razredu in ohranitvijo oddelka.
	Kako kasneje, med šolanjem otroka, ravnati z informacijami o OPU	<ul style="list-style-type: none"> – SD, ki je tekom ugotavljanja OPU pridobil informacije, z njimi ravna zaupno. Za prenos teh informacij učiteljem je treba najprej vzpostaviti sodelovanje in zaupanje s starši ter med učitelji in starši. Staršem dovolimo njihov pogled in jim pojasnimo koristi informiranosti učitelja o morebitnih težavah.
	Kateri ukrepi pomagajo poenotiti izvedbeno prakso v zvezi z vpisom v 1.razred?	<ul style="list-style-type: none"> – Smernice za kontinuirani prehod otrok iz vrtca v šolo in uvajanje otrok v 1. razred (ZRSŠ, 2022) – Usposabljanja in projekti, ki poglobljajo strokovna znanja na tem področju kot je »Korak za korakom« (Pedagoški institut RS) – Pobuda trem pedagoškim fakultetam glede uvedbe vsebine v študijski program za RP – Visoko poenotenje praks ni možno v pričakovani meri zaradi tako različnih kadrovskih okoliščin, konteksta okolja ter posebnosti vsakega otroka.
	Kako šole oblikujejo oddelke 1. razreda	<ul style="list-style-type: none"> – SDOŠ na podlagi soglasja s starši pridobijo informacije o nekaterih otrocih – SDOŠ na vpisu pridobi informacije otrok, s katerimi vrstniki bi želeli biti v razredu.

Trenutno veljavna zakonodajna in znanstveno-strokovna izhodišča na tem področju

1. Zakon o OŠ (54/25):

45. člen (odložitev šolanja)

Otroku se lahko začetek šolanja na predlog staršev, zdravstvene službe oziroma na podlagi odločbe o usmeritvi odloži za eno leto, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v osnovno šolo. Starši oziroma zdravstvena služba lahko predlog za odložitev šolanja vložijo najpozneje do 31. marca tekočega leta za naslednje šolsko leto.

Učencu se lahko med šolskim letom v 1. razredu na predlog staršev oziroma na predlog šolske svetovalne službe ali zdravstvene službe v soglasju s starši iz zdravstvenih in drugih razlogov odloži šolanje do naslednjega šolskega leta. Predlog za odložitev šolanja se lahko vloži do 31. oktobra tekočega šolskega leta.

46. člen (ugotavljanje pripravljenosti)

Ob vpisu otroka v osnovno šolo se lahko na željo staršev ugotavlja pripravljenost otroka za vstop v šolo.

Če starši predlagajo odložitev šolanja, ker menijo, da njihov otrok ni pripravljen za vstop v šolo, oziroma če odložitev šolanja predlaga zdravstvena služba, je ugotavljanje pripravljenosti otroka za vstop v šolo obvezno.

2. Programske smernice svetovalnega dela v programih s področja vzgoje in izobraževanja. (2024).

Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Drugi-konceptualni-dokumenti/Programske-smernice-svetovalnega-dela-v-programih-s-podrocja-vzgoje-in-izobrazevanja.pdf>

3. Mednarodni in nacionalni znanstveno-strokovni viri:

- Licardo, M., Laure, M., Ograjšek, S., Mithans, M., Hmelak, M., Jurgec, A. T., Kranjec, E., Kozjek Varl, K., Bednjički Rošer, B., Sraka Petek, B. (2024). Nacionalna evalvacijska študija Analiza potreb, pogojev in možnosti obveznega vključevanja otrok v enega izmed programov predšolske vzgoje z vidika zmanjševanja socialne, ekonomske in kulturne neenakosti. Pedagoški inštitut, Pedagoška fakulteta UM, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/SRI/SKE/ES_glavno_porocilo4_cistopis.pdf
- Smernice za izvajanje dejavnosti pri prehodih otrok iz vrtca v šolo in uvajanje učencev v prvi razred (2024). Zavod RS za šolstvo. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Smernice-za-izvajanje-dejavnosti-pri-prehodu-otrok-iz-vrtca-v-solo-in-uvajanje-v-1.-razred-2024.pdf>
- Mlekuž, A. (2022). Prehod iz vrtca v šolo: OECD-jev pregled politik in praks izobraževalnih sistemov na področju prehoda otrok iz vrtca v šolo: Slovenija v mednarodnem merilu (N. Požar Matijašič, ur.). Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport; Zavod RS za šolstvo. <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-PKPJ92AY2022>
- Marjanovič Umek, L. (2022). Pripravljenost otroka za šolo ali pripravljenost šole za otroka? Razredni pouk, 24(2), 3–7.
- Cotič Pajtnar J., Zore, N. (2018). Priporočila za vrtec prehod v šolo. Zavod RS za šolstvo. https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/PredsolskaVzgoja-Priporocila/PRIPOROCILA_ZA_VRTCE_PREHOD_9JULIJ2018.pdf
- Starting Strong 2017: Key OECD Indicators on Early Childhood Education and Care. OECD (2017) https://read.oecd-ilibrary.org/education/starting-strong-2017_9789264276116-en#page7 (Vidmar, M., 2017, OECD prehodi : pregled politik in praks izobraževalnih sistemov na področju prehoda otrok iz vrtca v šolo).
- Več člankov v številki revije Šolsko svetovalno delo: Prehod iz vrtca v šolo; letnik XX, številka 3/4, ZRSŠ, 2016. letnik XI, številka 1/3, ZRSŠ, 2017.
- Več člankov v številki revije Šolsko svetovalno delo: Ocena pripravljenosti otroka za vstop v šolo; letnik XXIX, številka 2, ZRSŠ, 2025 (v tisku).